

Jaarverslag 2020

Rechtbank Overijssel

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de rechtbank Overijssel. Hierin leest u in hoofdlijnen waar we ons in het afgelopen jaar op hebben gericht.

Inleiding

Het jaar 2020 zal de boeken ingaan als het 'Coronajaar'. Het was daardoor ook voor ons een jaar met vele uitdagingen. In het voorjaar konden alleen zittingen in urgente zaken doorgang vinden. In die periode is er, in samenspraak met onder meer de plaatselijke Orde van Advocaten en het Openbaar Ministerie, gekeken hoe we onze gebouwen konden aanpassen en digitale mogelijkheden konden inzetten om zo snel mogelijk alle zittingen - op een veilige manier voor alle procesdeelnemers - te hervatten. Ook gedurende de rest van het jaar is onze inspanning erop gericht geweest om de rechtspraak in Overijssel op een veilige en verantwoorde manier door te laten gaan, waarbij onze maatschappelijke taak steeds leidend is geweest. Juist in een tijd van onzekerheid waarin spanningen in de samenleving oplopen, is het belangrijk dat een beroep kan worden gedaan op de rechter.

mr. H.J.H. (Bart) van Meegen

President

Bijzonder was afgelopen jaar om te zien hoe veerkrachtig onze collega's zijn en hoe zeer iedereen zich heeft ingezet om alles in goede banen te leiden. Er is op de rechtbank en door veel collega's thuis enorm hard gewerkt om voorraden te voorkomen, terwijl ineens op andere manieren dan gewoon gewerkt moest worden. Ik realiseer me dat het vele thuiswerken de balans werk-privé doet vervagen en het door sommigen als zwaar ervaren wordt, bijvoorbeeld door de zorg voor kinderen of zorgen om ouders. We hebben geprobeerd in de gaten te houden wat Corona en de samenhangende maatregelen doen met de collega's. We hebben daarnaast extra ingezet op de belangrijke thema's rond thuiswerken, zoals ergonomie en mentaal en fysiek welzijn.

Mr. W.P.M. (Elmy) Elderman

Bestuurslid

Als rechtbank Overijssel hebben we de mouwen flink opgestroopt om onze rol in de samenleving zo goed mogelijk te vervullen. Dit vroeg om extra stappen op het gebied van o.a. IT, digitalisering, facilitaire zaken, huisvesting, veiligheid, crisismanagement, management informatie en financiën. We mogen trots zijn op alles wat we in 2020 hebben bereikt en ook zullen meenemen naar 2021 en verder.

Drs. M.F. (Mark) van de Streek

Bestuurslid

GEVOLGEN CORONACRISIS

Net als de rest van Nederland werd de rechtspraak in maart van dit jaar geconfronteerd met (de) corona(maatregelen). Deze had en heeft grote impact op onze rechtbank en onze medewerkers. Tegelijkertijd kon het belangrijke werk van onze collega's, mede dankzij hun inzet, creativiteit en flexibiliteit doorgaan.

Thuiswerken

Vanaf half maart werken medewerkers van de rechtspraak zoveel als dat kan thuis. Dat geldt begin 2021 nog steeds. Om de collega's goed te kunnen faciliteren in het thuiswerken, is geïnvesteerd in de thuiswerkvoorzieningen. Zo konden zij een bureaustoel en/ of beeldscherm aanvragen. Ongeveer een derde van de collega's heeft hier tot dusverre een beroep op gedaan.

Online zittingen

In eerste instantie gingen alleen de meest urgente zaken door. Urgente zaken zijn zaken waar een spoedige rechterlijke beslissing niet achterwege kan blijven. De rechtbank Overijssel startte ook vrijwel direct met het online behandelen van zaken. Dankzij de flexibiliteit en inzet van veel collega's werden we al snel één van de voorlopers in het houden van onlinezittingen. Onder meer de collega's van de griffies hebben veel werk verzet bij het creëren van digitale zittingen. Daar hebben we ook in geïnvesteerd, zo zijn nagenoeg alle zittingszalen uitgerust met videoapparatuur. Ook journalisten konden al snel na de uitbraak van het virus, tot hun eigen tevredenheid, zittingen via een videoverbinding volgen.

Fysieke zittingen

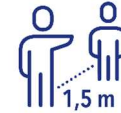
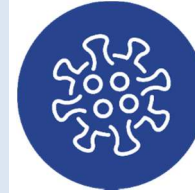
Doordat rechtbanken corona-proof zijn gemaakt, konden zij vanaf 11 mei 2020 weer meer zittingen houden in fysieke aanwezigheid van partijen. Ook journalisten kunnen zittingen weer fysiek bijwonen en kunnen tegelijkertijd ook kiezen om zittingen online te volgen. Vanaf augustus was ook publiek weer (zij het beperkt) welkom bij zittingen.

Avondzittingen

In en kort na de zomer is een aantal avondzittingen gehouden voor zowel strafzittingen als zittingen van de bestuursrechter. Dit om sneller de achterstanden die zijn opgelopen door de coronacrisis weg te werken.

Publiek

Vanaf 11 augustus is ook publiek weer welkom in de rechtbanken, zij het beperkt. Publiek moet zich van tevoren aanmelden en per zittingszaal is een zeer beperkt aantal plekken beschikbaar. Zo kan de rechtbank enerzijds voorzien in het belang van de openbaarheid (en controleerbaarheid) van rechtspraak en tegelijkertijd zorg dragen voor een veilige omgeving door de drukte in de rechtbank en het aantal reisebewegingen naar de rechtbank te beperken. Dit mede dankzij de inzet van onze bode-beveiligers die een belangrijke taak hebben in het begeleiden van de bezoekers.

(O)CMT

Direct na de uitbraak van de coronacrisis heeft de rechtbank het crisismanagementteam in werking gesteld, onder meer om de besluiten die door het landelijk CMT zijn genomen te vertalen naar de rechtbank. Daarnaast is ook een operationeel CMT ingericht, bestaande uit collega's vanuit diverse disciplines (veiligheid, facilitair, ICT, communicatie en PenO) om het crisismanagementteam te adviseren en daarnaast om de door het CMT genomen besluiten uit te werken.

Routekaart Overijssel				
1 juni	1 juli	1 september – zonder spoedwet	1 september – met spoedwet	
K.B.H. Alle zaken en Stages, tenzij een fysieke zitting noodzakelijk is 12.00u 12.00u	Alle zaken en Stages, tenzij partijen daar anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	
F&J Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	
Bestuur Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	
Straf Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	
Toezicht Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken die daarmee volgens de rechter geschikt zijn schriftelijk / telefonisch / via Stages 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	Alle zaken fysiek tenzij partijen tenzij anderszins overeenstemming over hebben 12.00u 12.00u	

Om collega's goed mee te kunnen nemen in alle ontwikkelingen en duidelijkheid en overzicht te geven over de gevolgen van de crisis voor hun werk is er na elk CMT een directe terugkoppeling aan alle leidinggevenden, is er een coronapagina ingericht op het intranet met alle relevantie informatie en is er ook een routekaart gemaakt voor onze rechtbank.

TIJDIGE RECHTSPRAAK

In de eerste maanden van 2020 is een start gemaakt met het lokaal implementeren van het Programma Tijdige Rechtspraak naar aanleiding van het landelijk rapport 'Doorlooptijden in Beweging!' dat in oktober 2019 is opgeleverd. Daartoe is een lokaal programmamteam samengesteld. In 2020 is een analyse gemaakt van de stand van zaken in de rechtbank Overijssel om vervolgens in 2021 aan de slag te kunnen gaan met het terugdringen van eventuele achterstanden en verbeteren van de processen om te kunnen voldoen aan de nieuwe normen voor doorlooptijden.

Programmateam

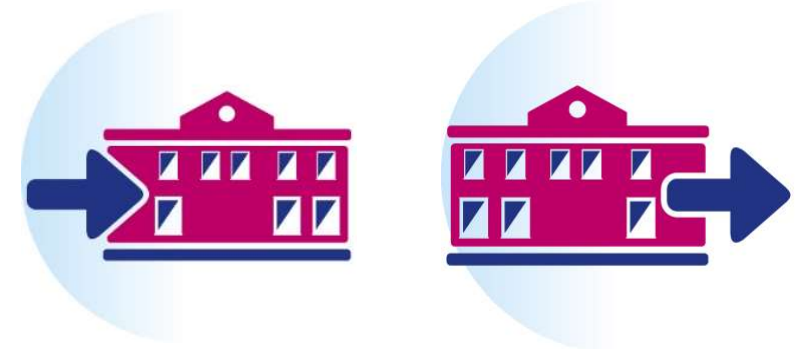
Door de coronacrisis lag het 'normale' programma tijdelijk stil en liepen de achterstanden op. Daarom heeft het programmamteam in de zomermaanden een plan opgesteld om de achterstanden als gevolg van corona aan te pakken. Dit plan heeft geresulteerd in de inzet van 3 extra rechters en 1 juridisch medewerker bij team Strafrecht vanuit de civiele teams voor de duur van 6 maanden vanaf 1 december 2020. Het team Bestuursrecht heeft zelf een plan gemaakt om de achterstanden aan te pakken.

Analyse

In het najaar heeft het programmamteam het oorspronkelijke plan om tot een analyse van de stand van zaken te komen weer opgepakt. Het programmamteam heeft dit gedaan aan de hand van de in de loop van 2020 landelijk ontwikkelde Dashboards in InfoRM en via gesprekken met de MT's van de verschillende teams. Eind 2020 heeft het programmamteam een analyse met bevindingen aan het bestuur aangeleverd. Geconstateerd is dat de nieuwe doorlooptijden weinig procesaanpassingen vergen. Rechtbank Overijssel kent reeds relatief korte doorlooptijden. De voorraden vóór Corona waren te overzien en zijn op Bestuursrecht en Strafrecht na niet veel opgelopen. Vooral naar Strafrecht gaat dan ook extra aandacht uit.

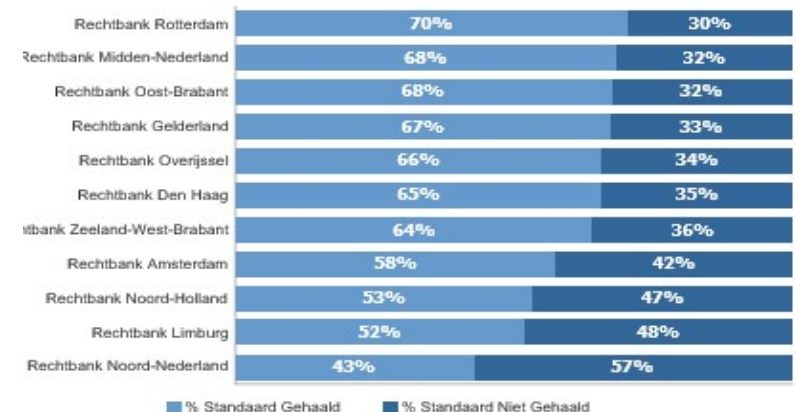
Scenario's

In de eerste maanden van 2021 zullen de teams aan de hand van deze analyse en vragen van het programmamteam scenario's opstellen om eventuele achterstanden terug te dringen en te kunnen voldoen aan de opdracht om eind 2023 te kunnen voldoen aan de nieuwe normen voor doorlooptijden.

	positie t.o.v. andere rechtbanken	
	doorlooptijd	omvang voorraad
Bestuursrecht	5e	1e
Familie-Jeugd	1e	2e
Handel	5e	1e
Strafrecht	3e	3e
<u>verklaring:</u>		
Doorlooptijd	1e = kortste doorlooptijd	
Voorraad	1e = kleinste aantal zaken in voorraad	

Benchmark - Handel

Meer cijfers doorlooptijden in bijlage kwaliteit

PERSONEELSBELEID

Duurzame inzetbaarheid en functioneringsgesprekken

De rechtbank werkt toe naar een toekomstbestendige organisatie, waarbij ingespeeld wordt op de voortdurende veranderingen in de maatschappij. Daarvoor is aandacht voor de medewerkers én eigen inzet van die medewerkers nodig om te zorgen dat iedereen gezond en met plezier ook in de toekomst kan blijven werken. Ter uitvoering daarvan krijgt het thema 'duurzame inzetbaarheid' steeds meer plek in onze rechtbank.

SPP

In 2020 is een vervolg gegeven aan de Strategische Personeelsplanning (SPP). De verbinding tussen SPP en functioneringsgesprekken leidt ertoe dat de gesprekken steeds meer gaan over ontwikkeling van de medewerker in het licht van duurzame inzetbaarheid op de langere termijn. Aan de hand van de uitkomsten van de SPP wordt bijzondere aandacht besteed aan het activeren van medewerkers die uitgedroogd zijn in hun eigen functie. Ook is besloten om een zgn. kwantitatieve SPP voor alle medewerkers te ontwikkelen (gepland voor 2021). Voor rechters bestond dit al. Er is een meerjarige prognose gemaakt van het aantal benodigde nieuwe rechters, onder meer rekening houdend met pensionering en verloop.

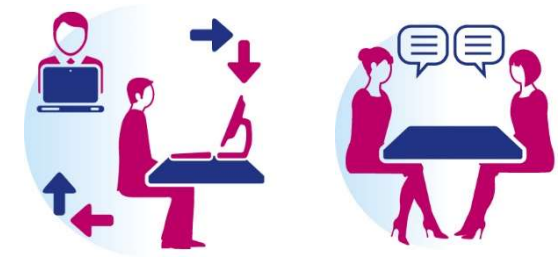
Prognose benodigde aantal nieuwe rechters

Vacaturebeleid

Afgelopen jaar is het vacaturebeleid geactualiseerd en vernieuwd en als gevolg daarvan is – onder meer - roulatie van medewerkers (niet-rechters) tussen afdelingen laagdrempeliger geworden.

Brede inzetbaarheid

Binnen de griffies geldt de doelstelling om medewerkers breder inzetbaar te laten zijn. Hiervoor hebben leidinggevenden een plan uitgedacht om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers binnen en buiten de organisatie te verbeteren. In januari 2020 zijn twee loopbaanmarkten georganiseerd om medewerkers uit te nodigen bezig te gaan met hun eigen loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling. Deze loopbaanmarkten zijn goed bezocht en de respons was zeer positief.

Leiderschapsontwikkeling

In 2020 heeft de president oriënterende gesprekken met medewerkers gevoerd over leiderschapsambities om potentieel leiderschap vroegtijdig helpen te ontwikkelen. Leidinggevendenden hebben individueel deelgenomen aan online workshops over leidinggeven op afstand. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen voor leiderschapstraject voor het komende jaar vanuit de landelijke visie op leiderschap.

Vitaliteit

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat het aanbod van activiteiten op een heel andere manier dan in 2019 vormgegeven moest worden. Er is daarom vooral ingezet op de belangrijke thema's rond thuiswerken, zoals ergonomie en mentaal en fysiek welzijn. Dit met voorzieningen en online aanbod voor alle medewerkers. Voorzieningen voor het thuiswerken zijn in overeenstemming met de landelijke afspraken aan medewerkers beschikbaar gesteld.

RI&E

De rechtbank Overijssel heeft in de periode januari-juni 2020 een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) laten uitvoeren. De twee belangrijkste aandachtspunten in de RI&E vormen de Psychosociale Arbeidsbelasting (specifiek de werkdruk) en de formele verhouding tussen het Rijksvastgoedbedrijf en de rechtbank Overijssel in het kader van de verantwoordelijkheid voor het keurings- onderhouds- en reparatieregime van de gebouw technische installaties. Aan de hand van deze RI&E is een plan van aanpak opgesteld, dat aan de Ondernemingsraad (OR) is voorgelegd en waarmee de OR heeft ingestemd.

KWALITEIT

In deze jaarverantwoording is meermalen aangegeven welke invloed corona heeft gehad op het werk in 2020. Voor het thema kwaliteit is dat niet anders.

De teams hebben de periode van coronamaatregelen aangegrepen om diverse kwaliteitsslagen te maken, zowel inhoudelijk als ten aanzien van de werkprocessen. Team- en jurisprudentieoverleggen zijn in de loop der tijd weer via Skype opgepakt. Elk team heeft daar op eigen wijze in voorzien.

De kwaliteitspagina van de rechtbank Overijssel op Intro is geactualiseerd met uitleg over MijnKennisOmgeving (MKO), e-library en MySite.

Er zijn ook links naar webcolleges van onder meer de SSR en diverse universiteiten en er is een overzicht van juridische podcasts opgenomen.

De overleggen van de **kwaliteitscommissie** hebben eveneens digitaal plaatsgevonden. In juni is er ruim aandacht besteed aan de **kennis-10-daagse** op Intro, onder meer informatie op Intro over het gebruik van MKO en e-library en met vlogs van enkele collega's over hun ervaring met kennisdelen. Er waren webcolleges over de onderwerpen "maatschappelijk effectieve rechtspraak en de veranderende rol van de rechter", 'kennisdelen in de medische wereld' en een uitgebreider webcollege over Europees recht. Dat laatste webcollege vond plaats op initiatief van de rechtbankbrede commissie Permanente Educatie.

Europees recht krijgt steeds meer aandacht binnen de rechtbank. Er zijn twee gerechtelijke coördinatoren Europees Recht, die door het opstellen van een netwerk van teamcoördinatoren Europees recht, een basisdossier in MKO en via mail het Europees recht toegankelijker maken voor de collega's en hen informeren over ontwikkelingen op het terrein van het Europees recht. Daarnaast zorgen zij voor de verbinding met het landelijke netwerk Europees Recht. Op vraag van collega's denken zij mee in zaken, waarin Europees recht een rol kan spelen.

Per 1 november is een **informatiespecialist** in dienst. Zij zal haar werkzaamheden voor zowel de rechtbank Midden-Nederland als de rechtbank Overijssel verrichten. Zij heeft tot taak om de collega's vertrouwd te maken met het gebruik van digitale systemen. Zij zal een verbindende factor kunnen zijn rond het thema kwaliteit in beide gerechten. Eind 2021 wordt deze samenwerking geëvalueerd.

Samen met de informatiespecialist is aan het eind van 2020 een start gemaakt met een inventarisatie van de (stand van zaken van de) aanpak van de inhoudelijke kwaliteit in de teams. Bekeken wordt of en zo ja, op welke wijze zij daarbij een rol kan vervullen.

KWALITEIT

De rechtbank Overijssel kent een aantal specifieke initiatieven op het gebied van innovatie en externe oriëntatie. Hieronder lichten we er een aantal uit:

Gemeenschappelijke echtscheidingsverzoeken

Omdat landelijk bekend is dat Overijssel de gemeenschappelijke verzoeken tot echtscheiding en ontbinding van het geregistreerd partnerschap (verdere GV) snel en efficiënt afhandelt, hebben wij een stijging gezien van 5.500 naar 9.000 zaken en doen wij inmiddels 35% van alle zaken af.

Om de burger van tijdige en kwalitatief goede rechtspraak te blijven voorzien, heeft het Team F & J de benodigde formatie voor afdoening van de GV aangepast. Voor de komende jaren bepleit de rechtbank Overijssel digitale toegang en het laagdrempelig en digitaal horen van kinderen. Hierbij is samenwerking met de rechtbank Midden Nederland gezocht.

Bruggesprek

Begin oktober 2020 verscheen het rapport over de Pilot betrekken kinderen bij opstellen ouderschapsplan (verder Pilot Bruggesprek). Hoofdconclusie is dat het 'Bruggesprek' voor de gemeenschappelijke verzoeken in tegenstelling tot de eenzijdige verzoeken een duidelijke meerwaarde heeft. Door de werkwijze krijgt de minderjarige een duidelijkere stem in de procedure en wordt deze ook daadwerkelijk beter betrokken bij het ouderschapsplan.

De conclusies zijn duidelijk. Het is nu aan het LOVF en de expertgroepen om te bepalen wat hiermee zou moeten gebeuren. De rechtbank Overijssel onderschrijft de conclusies, maar plaatst wel vraagtekens bij de haalbaarheid, indien hier geen extra geld voor komt. Voor 2021 voorzien wij een verdere stijging van het aantal bij de rechtbank Overijssel ingediende GV. Invoering van de aanbevelingen leidt niet alleen tot een kostenpost bij de rechtbank, maar mogelijk ook tot een extra aanzuigende werking vanuit andere gerechten. Om die reden valt een beslissing over al dan niet invoering van de aanbevelingen niet los te zien van de wijze waarop de gemeenschappelijke verzoeken worden behandeld.

Overijsselse overlegrechter

In de eerste anderhalf jaar na de invoering van de Overijsselse Overlegrechter zijn er 70 zaken aangemeld. Hiervan zijn er ruim twintig behandeld. Veel zaken vallen af omdat het eenzijdige aanmelding zijn en om een zaak te kunnen behandelen moeten beide partijen hiermee in stemmen. De pilot, die nog een jaar duurt, is gestart om de rechtspraak toegankelijker te maken. Partijen kunnen zonder advocaat, zonder een uitgebreide papierwinkel en tegen lagere kosten een zaak voorleggen aan de overlegrechter. Ook elders in het land zijn dergelijke initiatieven zoals de Regelrechter of wijkrechter. Overlegrechter Erik Koster: "We hopen dat dit soort vormen van rechtspraak zaken aantrekt die anders de rechter niet bereiken, omdat mensen bijvoorbeeld opzien tegen de kosten of de juridische ingewikkeldheid van procedures. Toegankelijkheid van de rechtspraak is een groot goed. Het gaat mij aan het hart als ik hoor dat mensen zaken soms niet aanbrengen, omdat ze het te moeilijk of de duur vinden".

Voor een prikkie je conflict uitvechten bij overlegrechter Erik Koster: 'Soms heb je gewoon iemand nodig die de knoop doorhakt'

Ruzie om een overhangende tak, speeltuig of een nieuwe fiets met mankementen. De rechtbank Overijssel kent sinds anderhalf jaar de overlegrechter, speciaal voor zaken in de categorie 'klein leed'. Goedkoper, sneller en zonder ingewikkelde juridische rompslomp. „Ik voel me soms de rijdende

Artikel De Stentor, foto Frans Paalman

Landelijk- en Functioneel Parketzaken

In 2020 heeft het team Strafrecht op meervoudige Kamerzittingen 158 Landelijk- en Functioneel Parketzaken afgedaan. Dat is twintig procent van het totaal aantal MK-zittingen in Overijssel. Het hoogste percentage van alle vier de concentratierechtbanken die LP- en FP-zaken behandelen.

Sinds 2018 zijn alle Landelijk Parketzaken (internationaal georganiseerde en ondermijnende criminaliteit zoals mensenhandel, terrorisme, drugshandel, witwassen van misdaadgeld, internationale (oorlogs)misdrijven, kinderporno en kindersekstoerisme en cybercrime) en de meervoudige Functioneel Parketzaken (fraude en milieucriminaliteit en complexe ontnemingszaken) geconcentreerd bij de vier concentratierechtbanken, waaronder de rechtbank Overijssel.

De rechtbank heeft alles op alles gezet om, ook in coronatijd, de reeds geplande zittingen doorgang te laten vinden. Dat heeft veel creativiteit en pro-activiteit gevraagd van m.n. de zittingscombi's, verkeerstoren, bode/beveiligers en functioneel beheer. Door de pandemie en de maatregelen die in dat kader landelijk golden, was de toegang tot het gerechtsgebouw beperkt, mochten alleen urgente zaken behandeld worden, konden in het buitenland verblijvende verdachten en getuigen niet maar zo ter zitting verschijnen en was het geregeld wachten op corona-test-uitslagen van procesdeelnemers en collega's.

Binnen deze belemmeringen hebben we alle denkbare vormen georganiseerd om tot inhoudelijke behandeling van deze zaken te komen (o.a. door de megazaken aan te merken als urgente zaak, extra zittingsdagen te plannen om niet teveel verdachten en advocaten tegelijk in een zittingszaal te hebben, volharding richting partijen om via een online verbinding deel te nemen aan de zitting, etc.).

Betonpompbedrijf verantwoordelijk voor dodelijk ongeval

Een betonpompbedrijf uit Zoeterwoude is verantwoordelijk voor een dodelijk bedrijfsongeval en veroordeeld tot een geldboete van 60.000 euro, waarvan 20.000 euro voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar. De rechtbank oordeelt dat het bedrijf de veiligheidsnormen willens en weten negeerde.

Afbeelding ter illustratie

Het betonpompbedrijf was ingehuurd door een bouwbedrijf voor het storten van een betonfundering van een stal in Heeten (Overijssel) op 5 oktober 2016. Toen de betonpompwagen plotseling wegzakte, werd een medewerker van het bouwbedrijf dodelijk geraakt door de 45-meter lange mast.

Straffen voor grootschalige btw-carrouselfraude

De rechtbank Overijssel heeft 6 verdachten veroordeeld tot celstraffen tot 5 en een half jaar voor hun rol in een grootschalige, internationale btw-carrouselfraude. Zij zijn schuldig aan valsheid in geschrift, belastingfraude, witwassen en deelname aan een criminele organisatie. Eén verdachte is vrijgesproken van deelname aan de criminele organisatie. Ook zijn 2 bedrijven veroordeeld tot forse geldboetes omdat zij schuldig zijn aan witwassen.

Afbeelding ter illustratie

Verdachten gebruikten veel BV's, die op naam van katvangers werden gezet, om schijnhandel mee te drijven. Grote partijen elektronica zoals Playstations en iPhones werden in korte tijd rondgestuurd van BV naar BV. Soms binnen Nederland, soms binnen Europa.

Facilitair

Voor de facilitaire dienst is corona in 2020 wel het belangrijkste aandachtspunt. Alle panden zijn corona-proof gemaakt. Het publieke deel én het kantorendeel zijn voorzien van afscheidingen, looplijnen, schermen, desinfecterende middelen, posters, etc.

Daarvoor is ook een collegiale toets geweest bij en door Midden Nederland en hebben we facilitaire processen aangepast, zijn er avondzittingen gehouden (extra beveiliging) en is er een systeem gekomen voor het aanmelden van publiek bij zittingen. Het thuiswerken is gefaciliteerd onder andere door veel bureaustoelen en schermen bij medewerkers thuis te bezorgen.

Bode/beveiliging

Het "gewone werk" is ook doorgegaan. Zo zijn we halverwege het jaar gestart met een andere aansturing binnen de bode/beveiliging. Er zijn 2 coördinatoren geworven die de dagelijkse gang van zaken op de locaties verzorgen en daarmee wordt de taak van de teamleider beter uitvoerbaar. De eerste bevindingen zijn positief.

Servicedesk

In 2020 zijn we ook doorgegaan met het verder positioneren van de servicedesk door in te zetten op pro-activiteit en heldere communicatie. Ook hiervan zien we goede resultaten.

Werken in het gerechtsgebouw

Waar moet ik op letten?

Werk zoveel mogelijk thuis

De meeste zaken gaan digitaal

Volg de aanwijzingen op

Houd 1,5 m afstand

Gebruik de trap
Werk in de verdieping 1, 2 of 3? Gebruik dan vooral de trap. Zo voorkom je te grote drukte bij de lift.

Geef elkaar ruimte
Geef elkaar de ruimte bij het passeren. Hou op de trap minstens 2 treden afstand. In de lift kun je met maximaal 1 persoon (Almelo) of 2 personen (Zwolle).

Ook in de gangen geef je elkaar de ruimte om te passeren. Wacht bijvoorbeeld even in een lift, samen tot de andere tegemoetkomende collega is gepasseerd.

Bij onder andere de lift, printerwachten en toiletten die je vooral personen daar mogen zijn.

Gebruik werkplek
Gebruik per dag één werkplek per persoon. Van te voren wordt in af van je team het werk bereikt, zodat er een werkplek voor jou in die dag. In jouw team zijn daar afspraken over gemaakt. Het is belangrijk dat je deze afspraken niet wilt breken. De werkplekken die je niet kunt gebruiken zijn gemarkeerd met een ander kleur.

Verander digitaal
Verander digitaal. Bij hoge uitnodiging kun je een verandering maken. Reactie dat voort met jouw leidinggevende.

Tips
Gebruik een stappenplan om de knoppen te bedienen van de koffieautomaten, de printer, de lift of de deur. Het is niet goed als je niet weet hoe het werkt. Het is niet goed als je niet weet hoe het werkt. Het is niet goed als je niet weet hoe het werkt.

Gebruik de papierbakken. Gebruik de papierbakken. Gebruik de papierbakken. Gebruik de papierbakken. Gebruik de papierbakken.

Verkooldheidsklachten? Blijf thuis, laat je testen

Was je handen regelmatig

Hoest en nie in de binnenkant van je elleboog

Gebruik papieren zakdoekjes

alleen samen krijgen we corona onder controle

Kijk voor meer informatie op Intra

Huisvesting

Voor de realisatie van een nieuw gerechtsgebouw in **Almelo** werd in 2020 met het afronden van de definitiefase een belangrijke stap gezet. Zo zijn er afspraken gemaakt over de wijze van aanbesteding (concurrentiegericht dialoog) en is er onder meer ook archeologisch onderzoek gedaan, flora en faunaonderzoek en bodemonderzoek op de plek waar gebouwd gaat worden. In 2021 gaan de voorbereidingen verder. Volgens planning wordt het nieuwe gerechtsgebouw eind 2024 in gebruik genomen.

In **Enschede** is begonnen met de afsplitsing van het oude gedeelte van het Kantongerecht. Het nieuwe deel blijft de komende jaren in gebruik als zittingslocatie én kantoorlocatie. Het oude kantongerecht zal worden verkocht of verhuurd aan derden.

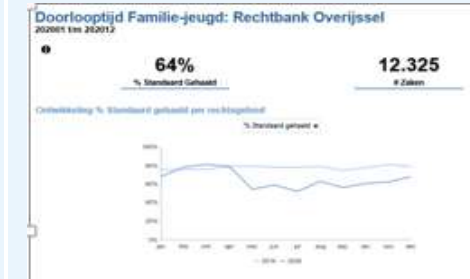
Voor **Zwolle** is het afgelopen jaar de aanbesteding voor het herstel van de vloeren in het Zwolse gerechtsgebouw uitgezet door het Rijksvastgoedbedrijf, in nauwe samenwerking met de Raad voor de Rechtspraak en onze rechtbank. De verwachting is dat het project begin 2021 gegund wordt zodat er vanaf dat moment ook begonnen kan worden met het herstel van de vloeren. Zo'n 20% van de kantoorruimte kan momenteel niet gebruikt worden

Planning en control

Het jaar 2020 is gekenmerkt door de corona-epidemie. De primaire teams zijn bijgestaan met op maat gemaakte wekelijkse productie overzichten. Het OMT en de teams zijn geholpen met het zoeken naar de beste mogelijkheden om de productie weer op peil te brengen. Het bieden van informatie over bijvoorbeeld de bezetting van de gebouwen en de productie is dan van groot belang. Daarnaast waren we ook in 2020 'in control' qua financiën en managementinformatie.

Tevens is in 2020 een start gemaakt met het project Tijdige Rechtspraak.

Daarbij is nagegaan wat de nieuwe doorlooptijden voor de processen betekenen en is de huidige voorraad in kaart gebracht. Dit is gedaan met behulp van landelijke Dashboards.

De adviseurs van FP&C helpen de teams om tot een plan van aanpak te komen om de nieuwe doorlooptijden te gaan behalen en om zicht te houden op hun voorraden.

INTEGRALE BEVEILIGING EN VEILIGHEID

Integrale beveiliging en veiligheid is een randvoorwaarde om goede rechtspraak te kunnen bieden. Medewerkers en bezoekers van de gerechtsgebouwen van de rechtbank Overijssel moeten erop kunnen vertrouwen dat zij zich in een veilige omgeving begeven.

Coronacrisis

De Rechtspraak is het afgelopen jaar getroffen door de gevolgen van het coronavirus. De meeste medewerkers werkten thuis en de deuren van de rechtbank Overijssel zijn voor de periode van enkele weken vrijwel gesloten geweest. Als gevolg daarvan is het totale aantal bezoekers gehalveerd ten opzichte van vorig jaar.

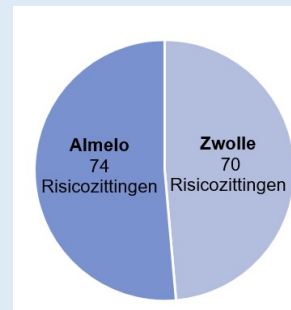
In de periode april-juni zijn maatregelen getroffen en daarna gecontinueerd om de verspreiding van het Coronavirus binnen het gerechtsgebouw te voorkomen en een veilige omgeving te creëren voor bezoekers en medewerkers. Vanaf begin maart 2020 is de crisisorganisatie van de rechtbank actief naast de reguliere organisatie.

Aandachts- en Risicozittingen

In 2020 zijn 144 zittingen aangemerkt als aandachts- of risicozitting.

Dat is een daling ten opzichte van 2019 toen 243 risicozittingen plaatsvonden. Deze daling is te verklaren doordat de rechtbank in de beginperiode van de Coronacrisis geen zittingen fysiek organiseerde. Daarnaast is er beperkte toegang tot de gerechtsgebouwen, waardoor het risico op escalatie afneemt.

De definities 'aandachtszitting' of 'risicozitting' zijn bedoeld om te bepalen of bij een zitting extra beveiligings- of veiligheidsmaatregelen getroffen moeten worden. Een voorbeeld van deze aanvullende maatregelen is de inzet van extra bode-beveiligers of parketpolitie wanneer het risico op escalatie aanwezig is.

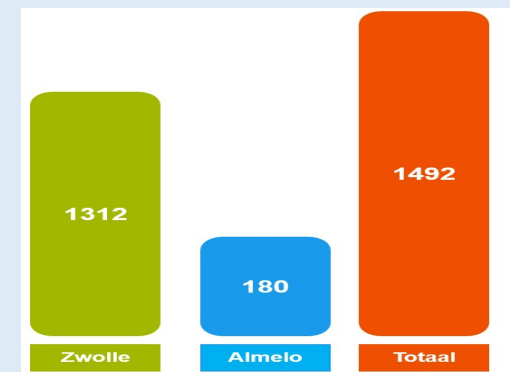

Beveiligingsincidenten

In 2020 hebben zich 86 beveiligingsincidenten voorgedaan (tegenover 133 incidenten in 2019). Hieronder zijn bijvoorbeeld 12 EHBO meldingen en vijf meldingen van fysieke agressie, zoals vernieling. Als gevolg van de handhaving van de Coronamaatregelen en de beperkte toegang tot de gerechtsgebouwen krijgen de bode-beveiligers bijna op dagelijkse basis te maken met verbale agressie. Hiervan is vier keer een melding gemaakt, maar het daadwerkelijk aantal incidenten ligt naar verwachting hoger.

Toegangscontrole

Bij de rechtbank Overijssel vindt toegangscontrole plaats bij bezoekers. Het doel van deze toegangscontrole is het voorkomen van het binnenbrengen van ongewenste voorwerpen. In totaal zijn in het jaar 2020 1492 voorwerpen door de bode-beveiliging in bewaring genomen. Het gaat dan om voorwerpen waarvan het bezit niet strafbaar is, maar waarvan het bezit in het gerechtsgebouw wel ongewenst is. Deze voorwerpen krijgen bezoekers bij het verlaten van het pand terug. In totaal zijn afgelopen jaar 9 verboden wapens aangetroffen bij de toegangscontrole. In al deze gevallen is de politie ingeschakeld.

28.500
Bezoekers Zwolle

24.000
Bezoekers Almelo

2.700
Bezoekers Enschede

DIGITALISERING

Wat de IT betreft is 2020 een hectisch jaar geweest. Normaliter volgt de IT de jaarlijkse plancyclus, echter de coronacrisis heeft een grote invloed gehad op de prioritering van de onderwerpen. Daarnaast hebben we veel aanvullende zaken moeten regelen. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste punten die in 2020 zijn gerealiseerd:

Zittingszalen

In 2020 gold er, door de coronacrisis, een aantal restricties waardoor er maar beperkt fysiek zittingen konden plaatsvinden. Om zittingen online te kunnen faciliteren zijn er voorzieningen gerealiseerd in de zittingszalen, denk aan een skypevoorziening voor verbinding met externe partijen, extra telehoorvoorzieningen en voorzieningen om de pers op afstand de zaken te laten volgen.

Daarnaast zijn er extra zittingszalen geschikt gemaakt voor digitale zaken en is er flink ingezet op de ondersteuning van online zittingen vanuit IVO en functioneel beheer.

Werkplek

Wat de werkplek betreft, is in 2020 de iPhone beschikbaar gesteld aan de rechters en JM'ers, zijn er extra ultrabooks uitgeleverd (met name administratief medewerkers) en is een start gemaakt met het vervangen van de oudste ultrabooks (vervangingsbeleid). In het kader van thuiswerken, is medewerkers de mogelijkheid gegeven om voorzieningen (stoel en beeldscherm) aan te vragen om zo ergonomisch verantwoord te kunnen werken.

Printers

Het printerpark (MFP's) is vervangen en er is gestart met de voorbereiding voor het vervangen van de zittingszaalprinters. Het volledige beheer van de nieuwe printers is belegd bij Xerox (fleetmanagement).

Applicaties

Los van de ontwikkelingen bij het primaire proces is er een aantal applicaties ingevoerd zoals o.a.: Schrijfhulp, ZIVVER (veilig mailen) en ZRP-Web.

PRIVACY(WETGEVING)

Implementatie privacywet- en regelgeving

Bij de rechtbank Overijssel is een register van verwerkingsactiviteiten aanwezig, waarin de verwerkingen van persoonsgegevens zijn opgenomen. Het register is een dynamisch document dat wordt bijgewerkt wanneer er een nieuwe verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt. In 2021 wordt het register verder aangevuld met ontbrekende bewaartermijnen. Daarnaast dient in 2021 voor enkele verwerkingen een PIA (Privacy Impact Analyse) te worden uitgevoerd om te bepalen of de genomen maatregelen voldoende de privacy risico's afdekken.

Op het gebied van autorisatiebeheer hanteert de rechtbank Overijssel een lokaal protocol. In het protocol staat beschreven op welke wijze autorisaties worden toegekend en gecontroleerd. Door middel van periodieke controles die worden uitgevoerd door het team Functioneel Beheer, wordt gewaarborgd dat de juiste autorisaties aan medewerkers zijn toegekend.

Datalekken

In 2020 hebben zich 42 datalekken voorgedaan. Hiervan zijn 24 datalekken gemeld aan de toezichthouder voor de Rechtspraak, de procureur-generaal bij de Hoge Raad. In de meeste gevallen gaat het bij deze datalekken om foutieve adressering of anonimiseringsfouten bij de publicatie van uitspraken.

Privacyontwikkelingen in 2020

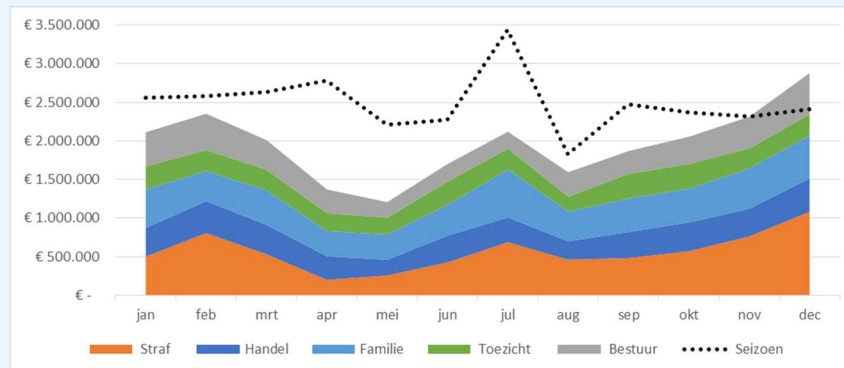
In 2020 werden medewerkers verplicht zoveel mogelijk thuis te werken. Dit had tot gevolg dat medewerkers meer privacygevoelige informatie meenamen naar huis. Om dit op een veilige manier te kunnen faciliteren, is door de rechtbank een koeriersdienst ingericht, waarbij dossiers door de bode-beveiliging thuisbezorgd worden bij de medewerkers. Daarnaast is er aandacht besteed aan de bewustwording van medewerkers voor het veilig omgaan met privacygevoelige informatie in de thuiswerksituatie. Het doel van deze bewustwording is het voorkomen van het verlies van hoog vertrouwelijke informatie waarmee de rechtbank werkt.

PRODUCTIE EN FINANCIËN

Productie

Het afdoen van zaken is in 2020 sterk beïnvloed door de coronacrisis. Niet alle materiegebieden hadden hier evenveel last van. De grootste terugval was te zien bij Strafrecht waar veel zittingen, vooral kort na de uitbraak, niet door konden gaan. In de tweede helft van 2020 is door extra inspanning een deel van deze achterstand weer ingelopen. Ook bij vreemdelingenzaken was de terugval groot maar was het aantal nieuwe zaken beperkt, zodat de voorraad hier niet opliep. Na een aarzelende start (vanwege corona) is bij Bestuursrecht en Kanton en Handel (veelal via Skype-zittingen) de afdoening en het aantal zaken goed op gang gekomen. Bij familie- en jeugdzaken is het gelukt om dicht tegen de geplande productie aan te zitten (zie ook de tekst over de gemeenschappelijke verzoeken). Bij de faillissementen komt het landelijke beeld terug dat deze vooralsnog heel laag zijn. Het afhandelen van bewindszaken is nauwelijks beïnvloed door corona maar werd gekenmerkt door een te hoge bestuursafpraak.

Omzetontwikkeling per maand afgezet tegen het seizoenspatroon

De invloed van de eerste golf met het diepte punt in mei is goed terug te zien evenals het herstel in juli. Het verschil met een normale augustus vakantiemaand is beperkt. Het herstel daarna zet voorzichtig door. De tweede golf is goed opgevangen en heeft geen zichtbare invloed gehad. Landelijk is de terugval bij de vreemdelingenkamer (23%) het grootst en daarna Strafrecht (22%).

Ten opzichte van andere rechtbanken is het aandeel van Strafrecht in Overijssel opmerkelijk groot: 34% van het totaal (landelijk 28%). Dit wordt veroorzaakt doordat Overijssel één van de vier concentratie rechtbanken (LP/FP zaken) is wat relatief zwaar drukt op de totale omvang van het aantal zaken. Mede door deze zware LP/FP zaken is de terugval in Overijssel bij Strafrecht in 2020 hoger (30%) dan het landelijk gemiddelde. Voor de vreemdelingenkamer die bij alle rechtbanken even groot is geldt dat deze in Overijssel relatief omvangrijk is. De grote terugval heeft dan ook een groter effect op de totale omzet in Overijssel. Beide factoren maken dat in 2020 rechtbank Overijssel relatief met 21% de grootste minderproductie (€ 6,4 mln) heeft.

Financiën

De impact van corona op de financiële resultaten is tweërlei. Het financiële resultaat is zoals hiernaast vermeld zeer sterk beïnvloed door de minderproductie van 21%. Aan de andere kant hebben we kosten moeten maken om de zittingszalen en werkplekken coronaproof te maken.

Echter door het vele thuiswerken is er ook geld bespaard via minder reis- en cateringkosten ondanks de uitbetaalde thuiswerkcompensatie. Uitstel van ICT projecten, sommige activiteiten (o.a. rechtbankfeest) en het niet kunnen volgen van opleidingen hebben verder geleid tot minder uitgaven dan begroot. Het aantal medewerkers is 1 fte lager dan begroot geweest. Hiernaast is er sprake geweest van een forse vrijval van gereserveerde vakantiegelden en eindejaarsuitkeringen door een stelselwijziging.

	begroting	realisatie	saldo	in %
inkomsten	€ 44.276.000	€ 44.154.000	€ -122.000	0%
minderwerk		€ -6.372.000	€ -6.372.000	
totaal	€ 44.276.000	€ 37.782.000	€ -6.494.000	-15%
uitgaven	€ 44.480.000	€ 43.300.000	€ -1.180.000	-3%
saldo	€ -204.000	€ -5.518.000	€ -5.314.000	-12%

De reguliere inkomsten waren iets lager (minder diensten aan onderhuurders) en zoals eerder gesteld was het productieverlies heel fors. Er is € 1,2 mln minder (3%) uitgegeven dan in 2020 begroot was. Bij elkaar leidt dit tot een verlies van € 5,5 mln (12% van de omzet).

Communicatie

Communicatie is een belangrijk speerpunt voor de rechtbank Overijssel, zowel richting rechtzoekenden, ketenpartners als de maatschappij. Dat gold eens te meer voor het afgelopen jaar gezien de coronacrisis en alle bijbehorende maatregelen die genomen moesten worden. Om rechtzoekenden en ketenpartners goed op de hoogte te houden van de ontwikkelingen en de gevolgen van de crisis voor de rechtbank is gekozen voor proactieve communicatie.

Rechtspraak.nl

Via rechtspraak.nl en Twitter werden regelmatig nieuwsberichten gedeeld over bijvoorbeeld zittingen en uitspraken. In de eerste fase van de coronacrisis plaatste de rechtbank geregeld updates over de ontwikkelingen en wekelijks een lijst van urgente zittingen die wel door konden gaan.

Vlogs

Om rechtzoekenden, partijen en ook andere geïnteresseerden te laten zien wat er, ook en juist tijdens de coronacrisis, gebeurde in de rechtbank, maakte president Bart van Meegen regelmatig een vlog 'Wikken en wegen'. Hierbij nam hij, vaak samen met andere collega's, een kijkje achter de schermen van de rechtbank. In totaal werden er bijna twintig vlogs gepubliceerd met hele diverse onderwerpen. Tijdens de Week van de rechtspraak in september, was er dagelijks een vlog. De vlogs worden gedeeld via [Youtube](#), [Twitter](#) en [LinkedIn](#).

Gastlessen

Tijdens de Week van de rechtspraak gaf een aantal enthousiaste rechters en juridisch medewerkers 14 fysieke gastlessen verdeeld over onze provincie. Daarnaast werd ook een aantal online gastlessen gegeven. Hiermee bereikten we ruim duizend scholieren en studenten.

Mediagevoelige zaken

De rechtbank Overijssel publiceerde in 2020 ruim honderd nieuwsberichten over mediagevoelige zaken, in een groeiend aantal gevallen ook voorzien van een video met daarin een toelichting van één van de persrechters. Op [rechtspraak.nl](#) werden duizend uitspraken in de verschillende rechtsgebieden gepubliceerd.

Het meest gelezen nieuwsbericht op [rechtspraak.nl](#) was [het bericht](#) over de uitspraak waarin de rechtbank oordeelde dat er geen verschoningsrecht is voor ouderlingen van de Jehova's Getuigen.

De meest gelezen uitspraak (meer dan 7500 keer) was [die waarin de kantonrechter bepaalde](#) dat een vader zijn dochter moet terugbetalen omdat hij, toen ze nog minderjarig was, geld had opgenomen van haar spaarrekening.

Een aantal zaken kreeg ook veel landelijke media-aandacht. Eén daarvan was de strafzaak rond de viervoudige moord in Enschede. De rechtbank [veroordeelde de drie hoofdverdachten tot levenslange gevangenisstraffen](#).

Geen verschoningsrecht voor ouderlingen Jehovah's Getuigen

Zwolle, 08 mei 2020

Er is geen verschoningsrecht voor ouderlingen van de Jehovah's Getuigen die deel uitmaken van een rechterlijk comité van die gemeenschap. Zij zijn op dat moment geen geestelijk hulpverlener. Dat oordeelt de rechtbank Overijssel in een klachtprocedure waarin de Jehovah's Getuigen en vijf ouderlingen bezwaar maakten tegen de inbeslagname van stukken in strafrechtelijke onderzoeken naar seksueel misbruik.

3 maal levenslang voor viervoudige moord Enschede

Almelo, 06 november 2020

Een vader en zijn twee zoons zijn veroordeeld tot levenslange gevangenisstraffen voor de koelbloedige moord op vier mannen in een growshop in Enschede op 13 november 2018. De rechtbank spreekt van koelbloedige executies. Zonder ook maar een greintje mededogen schoten zij de kansloze en weerloze slachtoffers meerdere keren door hun hoofd. In totaal moeten de schutters zo'n 877.000 euro aan schadevergoedingen betalen.

BIJLAGE KWALITEIT

Hieronder wordt nader ingegaan op de realisatie van de kwaliteitsnormen van de rechtbank Overijssel over 2020. In onderstaande toelichting is extra aandacht gegeven aan de diverse kwaliteitsnormen bij een afwijking van meer dan 5% van de realisatie ten opzichte van de interne afspraak.

Doorlooptijden

De normering van doorlooptijden heeft als doel een verkorting van de procedure. De norm bestaat uit een termijn waarbinnen een zaak afgehandeld dient te zijn en een percentage van de zaken dat binnen die termijn afgehandeld dient te zijn.

legenda

- meer dan vijf procent onder norm
- meer dan vijf procent boven norm

De coronacrisis heeft vooral in het tweede kwartaal geleid tot een grote terugval in het afdoen van zaken. Dit heeft vertraging opgeleverd wat in de meeste gevallen in de rest van het jaar leidt tot het afdoen van relatief iets oudere zaken. Hoe korter de genormeerde doorlooptijden (bijvoorbeeld < 3 maand) hoe meer invloed corona op de onderstaande doorlooptijden heeft gehad. Bij langere doorlooptijden is de invloed van corona later pas te zien. Om e.e.a. inzichtelijk te maken is onderstaand de ontwikkeling van de doorlooptijden in 2020 per 4 maanden weergegeven.

In tegenstelling tot eerdere jaren is het aantal doorlooptijdnormen dat niet gehaald is in 2020 een stuk hoger. Slechts 10 van de 27 (37%) doorlooptijden is korter dan de norm, in 2019 was dit nog 60% waarbij de verschillen met de norm ook kleiner was.

Het aantal **faillissementen** is in 2020 in Overijssel verder afgenomen ten opzichte van eerdere jaren. Er is een beperkte invloed vanuit de rechtbank op de beëindiging van faillissementen. Tevens was het door corona een bijzonder jaar met een 35% lagere instroom dan in 2019 vanwege de overheidsmaatregelen. De zwaardere faillissementen uit de afgelopen jaren die nog niet afgerond zijn, betekenen een langere doorlooptijd. Ondanks dat is de doorlooptijd van de beëindigde faillissementen op hetzelfde niveau als vorig jaar. De **handelsrekeningen** hebben wel last van corona beperkingen gehad.

Civiel - handelszaken

Handelsrekeningen (vooral insolventie)
Beëindigde faillissementen

Realisaties 2020			Realisatie 2019	BA 2020	Norm
t/m apr	t/m aug	t/m dec			
90%	83%	83%	89%	90%	90% ≤ 3 mnd
58%	62%	65%	65%	70%	90% ≤ 3 jaar

In de **civiele familiezaken** wordt, in tegenstelling tot voorgaande jaren, de norm minder vaak gehaald. Dat gold al voor de omgangs- en gezagszaken, maar nu voldoen ook de scheidingszaken en Jeugdbeschermingszaken niet aan de norm. Voor deze laatste twee zijn de coronabeperkingen de oorzaak. De alimentatiezaken kennen dit jaar (net als in 2019) een hoog percentage. In 95% van de zaken is de norm gehaald, terwijl het landelijk gemiddelde op 90% zit. De omgangs- en gezagszaken liggen met 76% een fractie onder het landelijk gemiddelde van 79%. Voor komend jaar wordt bekeken of dit percentage verder positief te beïnvloeden is.

	Realisaties 2020			Realisatie 2019	BA 2020	Norm
	t/m apr	t/m aug	t/m dec			
Civiel - familiezaken						
Scheidingszaken totaal (exclusief vovo's)	81%	84%	82%	98%	95%	95% ≤ 1 jaar
Alimentatiezaken, bijstandsverhaal	96%	97%	95%	95%	90%	90% ≤ 1 jaar
Omgang- en gezagszaken	76%	78%	76%	78%	85%	85% ≤ 1 jaar
Jeugdbeschermingszaken kinderrechter (OTS en UHP)	91%	85%	84%	90%	90%	90% ≤ 3 mnd

De doorlooptijd bij de reguliere **bestuurs- en belastingzaken** loopt in 2020 op. De doorlooptijd in belastingzaken is in 2020 op het lage niveau van 2019. Er is een hoge productie geweest van vooral oudere zaken. De doorlooptijd van 41% en 72% bij de reguliere bestuurszaken ligt weliswaar onder de doelstelling, maar is vanaf april voornamelijk toe te schrijven aan coronabeperkingen: een andere werkwijze (Skype zittingen) kwam moeizaam tot stand vanwege aarzeling bij partijen. In het eerste kwartaal kregen de vele vreemdelingenzaken voorrang.

Vreemdelingenzaken kende een hele lage instroom veroorzaakt door ketenproblemen als gevolg van corona. Hierdoor kon de voorraad tijdig worden weggewerkt en blijven ingewikkelde zaken (o.a. wachtend op internationale en wetgevingsontwikkelingen) over.

Aan de doorlooptijd bij de voorlopige voorzieningen is in 2020 extra aandacht besteed en deze is met 98% heel mooi te noemen.

	Realisaties 2020			Realisatie 2019	BA 2020	Norm
	t/m apr	t/m aug	t/m dec			
Bestuursrechtelijke zaken						
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken ≤ 9 mnd	58%	54%	41%	70%	70%	70% ≤ 9 mnd
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken ≤ 1 jaar	88%	84%	72%	84%	90%	90% ≤ 1 jaar
Voorlopige voorzieningen bestuur regulier	100%	99%	98%	96%	90%	90% ≤ 3 mnd
Vreemdelingenzaken, bodemzaken	88%	90%	81%	90%	90%	90% ≤ 9 mnd
Belastingzaken lokaal, bodemzaken	59%	65%	52%	48%	90%	90% ≤ 9 mnd

In 2020 hebben de **handelszaken** met en zonder verweer in nagenoeg alle gevallen last gehad van corona. Daardoor werden vooral in het begin van 2020 niet alle doorlooptijden gehaald; in de loop van 2020 is er een verbetering te zien toen nieuwe werkwijzen geïntroduceerd waren. Het resultaat t/m december is dan ook keurig. Dit geldt niet voor de handelsrekesten niet arbeidszaken. Dit betreft echter slechts in totaal 25 zaken.

Bij de **arbeidsontbindingen** op tegenspraak wordt 83% afgedaan binnen 3 maanden, hetgeen een verbetering is ten opzichte van vorig jaar. Het is moeilijk dit percentage nog hoger te krijgen, aangezien de arbeidsontbindingen steeds uitgebreider en complexer worden. Het resultaat is in overeenstemming met de interne afspraak.

	Realisaties 2020			Realisatie 2019	BA 2020	Norm
	t/m apr	t/m aug	t/m dec			
Civiel - handelszaken						
Handelszaken met verweer ≤ 1 jaar	61%	62%	66%	68%	70%	70% ≤ 1 jaar
Handelszaken met verweer ≤ 2 jaar	88%	90%	91%	91%	90%	90% ≤ 2 jaar
Handelszaken zonder verweer (verstek)	78%	80%	84%	85%	90%	90% ≤ 6 wkn
Kantonzaken						
Handelszaken met verweer ≤ 6 mnd	77%	73%	71%	79%	75%	75% ≤ 6 mnd
Handelszaken met verweer ≤ 1 jaar	94%	94%	93%	94%	90%	90% ≤ 1 jaar
Handelszaken zonder verweer (verstek)	94%	93%	94%	99%	90%	90% ≤ 6 wkn
Arbeidsontbindingen op tegenspraak	88%	81%	83%	81%	80%	95% ≤ 3 mnd
Handelsrekestten, niet-arbeidszaken	65%	80%	69%	90%	95%	95% ≤ 6 mnd
Kort gedingen / vovo's	98%	95%	94%	92%	95%	95% ≤ 3 mnd

Bij **Strafrecht** is in 2020 bijna aan alle landelijke doorlooptijden voldaan, behalve bij de MK zaken. Daar bleef het percentage steken op 72%, een verlaging van 4% t.o.v. vorig jaar. Vanwege LP/FP zijn een aantal MK zaken inhoudelijk zwaarder waardoor de interne norm op 80% staat. Ook hier heeft corona een rol gespeeld.

Rechtbank Overijssel heeft ten opzichte van 2019 bij de meeste Straf-doorlooptijden een verdere vooruitgang geboekt. Specifiek bij de kinderrechter (van 87% binnen 5 weken in 2019 naar 90% in 2020) is er de extra aandacht hiervoor is geweest. Bij de mulderzaken (verkeersovertredingen) werd in 2020 56% van de zaken niet binnen 3 maand uitgesproken. Dit komt doordat het uitvallen van veel zittingen in de eerste lockdown en het wegwerken van die opgelopen achterstand vooral de laatste maanden van het jaar.

	Realisaties 2020			Realisatie 2019	BA 2020	Norm
Strafzaken						
Strafzaken MK (= meervoudig behandeld)	79%	77%	72%	76%	80%	90% ≤ 6 mnd
Politierechterzaken (incl. economische)	86%	89%	90%	89%	90%	90% ≤ 5 wkn
Strafzaken bij de kinderrechter (enkelvoudig)	84%	88%	90%	87%	80%	85% ≤ 5 wkn
Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	100%	100%	100%	100%	100%	100% ≤ 2 wkn
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	89%	89%	88%	88%	85%	85% ≤ 4 mnd
Overtredingszaken	91%	87%	87%	87%	85%	85% ≤ 1 mnd
Mulderzaken	62%	65%	44%	71%	80%	80% ≤ 3 mnd

Aandeel MK

Een Meervoudige Kamer (MK) bestaat uit minimaal twee vaste rechters en maximaal één rechter in opleiding of rechter-plaatsvervanger. Voorkomen moet worden dat zaken die geschikt zijn voor meervoudig afdoen, enkel uit efficiencyoverwegingen enkelvoudig worden afgedaan. Het meervoudig afdoen van zaken bevordert de juridische kwaliteit van een uitspraak en het zorgt ervoor dat rechters met elkaar in gesprek gaan. Aan de andere kant is het niet de bedoeling om - als hier vanuit kwaliteit geen reden voor is - een zaak meervoudig af te doen.

In het onderstaande schema zijn de gerealiseerde MK-percentages weergegeven. Het MK-percentage betreft de verhouding tussen het aantal MK-zaken en het totaal aantal zaken MK en EK. Als dus het aantal EK-zaken afneemt zal het MK-percentage als gevolg daarvan toenemen. De invloed van corona is ook terug te zien in de MK/EK percentages. De zwaardere MK zaken zijn meer getroffen dan de EK zaken.

Realisaties 2020				Realisatie % 2019	BA 2020	Norm
Kwaliteitsnormen rechtbanken						
Percentage MK zaken						
	t/m apr	t/m aug	t/m dec			
MK straf	12%	14%	14%	19%	23%	15%
MK civiel handel	9%	8%	8%	8%	8%	10%
MK civiel familie	3%	2%	2%	5%	3%	3%
MK bestuur algemeen	14%	13%	12%	17%	12%	10%
MK vreemdelingenkamer	2%	2%	4%	2%	3%	5%

Bij Strafrecht is duidelijk te zien dat het aantal MK's vanwege corona veel lager is geweest in verhouding tot de EK's zowel ten opzichte van 2019 als de begroting (hoog aantal mede vanwege LP/FP).

Het aandeel bij Kanton en Handel is gelijk aan vorige jaren en na 1^e vier maanden iets afgenomen (het gaat in totaal slechts om 29 MK zaken).

Bij Familie en Jeugd wordt het lage percentage vooral veroorzaakt door een grotere uitstroom van gemeenschappelijke verzoeken (EK).

Bij Bestuursrecht is te zien dat de MK's in corona tijd lastiger te plannen waren. Bij de vreemdelingenkamer gaat het slechts om 26 MK zaken.

Promis

Voor het uitwerken van het MK-vonnis wordt er gebruik gemaakt van Promis (PROMIS - PROject Motiveringsverbetering In Strafvonnissen). De Promismethode zorgt voor een volledig uitgewerkt strafrechtelijk vonnis met een goede en begrijpelijke bewijs- en strafmaatmotivering. De rechtbank Overijssel hecht groot belang aan Promis. Het aantal gemaakte Promis vonnissen ligt procentueel beduidend hoger dan de norm van 50%. In 2020 was dit 89%. Steeds meer juridisch medewerkers hanteren Promis als 'de standaard' wat de hoge score verklaard.

Realisaties 2020				Realisatie % 2019	BA 2020	Norm
Kwaliteitsnormen rechtbanken						
Percentage MK-zaken volgens Promis afgedaan						
	t/m apr	t/m aug	t/m dec			
	90%	92%	89%	78%	50%	50%

BIJLAGE MANAGEMENTPARAGRAAF 2020

Het bestuur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van het gerecht en legt hierover verantwoording af. Om deze verantwoordelijkheid te kunnen waarmaken en de bedrijfsdoelstellingen te kunnen realiseren, zijn interne beheersmaatregelen geformuleerd, het management control systeem geheten.

Beheersomgeving

Aan de besturing en beheersing van de organisatie geeft het gerecht invulling via het jaarplan en de bestuurs-afspraken met de Raad voor de rechtspraak. Driemaal per jaar worden de (financiële) resultaten in relatie tot de jaarplannen gerapporteerd (na vier, acht en twaalf maanden). Vervolgens vinden bestuurlijke overleggen plaats tussen de Raad voor de rechtspraak en het Gerechtsbestuur. Aan het eind van het jaar legt het bestuur in een verslag verantwoording af aan de Raad voor de rechtspraak.

Beheersingsinstrumentarium

Het gerecht kent een IC-statuut wat de kaders geeft voor de inrichting, beheersing en toetsing van de interne controle. Het IC-statuut is vooral en bijna uitsluitend gericht op de controles die uit oogpunt van minimale interne beheersing in het kader van de jaarrekening verplicht zijn. Het IC-werkplan geeft concrete invulling aan het IC-statuut door te benoemen welke controles worden uitgevoerd om de kernprocessen beheersbaar te krijgen en te houden. De uitkomsten van de interne controle tonen aan in hoeverre een gerecht 'in control' is. Deze worden structureel vastgelegd in het Key Control Dashboard systeem en vormen onderdeel van de accountantscontrole.

Het toetsingskader "gerechten in control" kent een ruimere omschrijving van het begrip 'in control' dan het IC-statuut. Aan het toetsingskader ligt de volgende doelstelling te grondslag: een gerecht is in control als de zaaksinstroom wordt afgedaan tegen goede kwaliteit, met zorg voor personeel en veiligheid en binnen de door de toezichthouder gestelde financiële kaders.

Vervolgens geeft onderhavige mededeling bedrijfsvoering het resultaat van de uitkomsten van IC-werkplan en het toetsingskader weer en geeft daarmee aan in hoeverre het gerecht in brede zijn 'in control' is met betrekking tot haar bedrijfsvoering.

Uitkomsten interne controle

De in de reviews geconstateerde tekortkomingen bij de IC worden daadwerkelijk onderzocht op achtergrond oorzaak: incidenteel of structureel. Indien de aard structureel is wordt het betreffende proces onder de loep genomen om de tekortkoming de volgende keer te voorkomen. Geconcludeerd wordt dat de achterliggende processen in 2020 voldoende op orde zijn. Verlofregistratie vraagt blijvend veel aandacht. Het autorisatiebeheer bij de primaire systemen is onvoldoende geborgd. Hier loopt een landelijk verbetertraject middels invoering van SIMS. In 2020 heeft data-analyse een belangrijkere rol gespeeld bij de interne controle. Hierdoor zijn meer invoerfouten opgespoord en hersteld. Vanwege het niet terug kunnen vinden van een gearhiveerd dossier zijn betreffende procedures nog een tegen het licht gehouden.

Uitkomsten toetsingskader

Het toetsingskader toetst op basis van vragen of de interne beheersing op orde is voor de volgende deelgebieden:

- Productie (instroom, uitstroom, voorraad):
- Kwaliteit (doorlooptijd, evaluatie, kennis)
- Personeel (tevredenheid, doorstroom, ontwikkeling, rotatie)
- Veiligheid (fysiek, mensen, informatie)
- Financieel (resultaat, eigen vermogen, voldoen aan wet- en regelgeving, projectbeheersing)

Het toetsingskader stelt gerichte vragen om te beoordelen of haar bedrijfsvoering voldoende waarborgen biedt om haar doelstellingen te bereiken doordat adequate beheersingsmaatregelen zijn ingericht. Daarbij wordt gevraagd naar de inrichting van verantwoordelijkheden, van risicomanagement, de administratieve organisatie, bestuurlijke informatievoorziening, het functioneren van de regelkring en de organisatiecultuur. Het gaat daarbij zowel om de opzet, bestaan en werking als de effectiviteit van de werking van de diverse procedures / processen.

Het toetsingskader laat voor 2020 zien dat rechtbank Overijssel voldoende 'in control' is. Er wordt nog wel gewerkt aan de inrichting van een structurele risico analyse.

Informatie en communicatie

Voor de besturing wordt gebruik gemaakt van een geïntegreerde planning & controlcyclus waarbij zowel voor (plan), tijdens (voortgangsrapportages) als na (verantwoording) realisatie over financiële en niet-financiële resultaten door de teams van het gerecht wordt gerapporteerd. Sturing vindt plaats op basis van afgesproken taakstellingen, prestatie-indicatoren en kostprijzen. Het systeem van interne verantwoording is vanwege extra informatiebehoefte door Corona uitgebreid en heeft in 2020 goed gewerkt. De prognosekracht was in juni vanwege het ontbreken van zicht op de 2e golf begrijpelijk minder goed.